

Proiect final

Programul FinTTT - Formarea personalului didactic din învățământul preuniversitar în domeniul financiar nebancaar (FinTTT)

“Produse de investitii – Piata de capital.
Instrumente financiare.

Asemanari si deosebiri intre actiuni si obligatiuni”

Realizat de: RUS DANA

CUPRINS

1. Test predictiv. Barem de evaluare si notare.....	p.3
2. Proiect didactic.....	p.6
3. Fișa de lucru 1.....	p.9
4. Fișa de lucru 2.....	p10
5. Instrument de evaluare formative/Barem.....	p11
6. Instrument de evaluare sumativa/Barem.....	p13
7. Resurse materiale utilizate.....	p16

ED.ECONOMICO-FINANCIARA
Produse de investitii – Piata de capital

Numele:

TEST PREDICTIV **Cls. a VIII-a**

I. Alegeți răspunsul corect pentru fiecare din afirmațiile de mai jos:

1. Ce este piața de capital?

a) este piața în cadrul căreia sunt vândute și cumpărate instrumente financiare;

- b) este piața cea mai cunoscută dintr-o capitală;
- c) este locul de unde se achiziționează mărfuri și valori de toate categoriile;
- d) este piața și locul în care capitalurile sociale se întâlnesc.

2. Care sunt principalele instrumente financiare tranzacționate pe piața de capital?

- a) titlurile de stat;
- b) acțiunile și obligațiunile;
- c) polițele de asigurare;
- d) dobânzile.

3. Care sunt intermediarii care au dreptul să tranzacționeze pe piața de capital?

- a) societățile de servicii de investiții financiare și instituțiile de credit;
- b) brokerii de asigurare și agenții de marketing;
- c) agenții de asigurari;
- d) toți cei menționați la a și c;

4. Ce sunt acțiunile?

- a) sunt titluri de valoare care garantează deținătorului lor un venit sigur și constant în timp;
- b) un mod de comportament;
- c) sunt dovezi ale unei dețineri de bani;
- d) parte din capitalul social unei societăți, divizat în părți egale;

5. În economie, bursa de valori asigură:

- a) vânzarea și cumpărarea mașinilor și a altor bunuri;
- b) o locație unde se poate cumpăra și vinde aur;
- c) mobilizarea unor resurse pentru investiții;
- d) modalitatea prin care se poate lua un credit.

5 x 5puncte = 25 puncte

II. Completați spațiile libere cu răspunsul corect:

1. Instituțiile financiare nebancare (IFN) sunt organizații nebancare care prestează servicii pe trei planuri: a).....

b).....

c).....

2. Autoritatea care reglementează, supraveghează și controlează activitatea instituțiilor financiare nebancare este.....

3. A fi investitor pe piața de capital presupune asumarea unuicu scopul de a realiza un.....cat mai ridicat.

4. Principalele instrumente financiare tranzacționate pe piața de capital sunt:

a).....

b).....

c).....

4 x 5puncte = 20 puncte

III. Realizați corespondența dintre noțiunile celor două coloane:

A	B
a) Actionarul	1. Obligațiuni, titluri de stat
b) Investitorul în obligațiuni	2. Noile emisiuni de instrumente financiare

c) Instrumente financiare cu venit fix	3. Investitorul ce detine actiuni emise de o companie si a carui castig se numeste dividend
d) Instrumente financiare cu venit variabil	4. Instrumente financiare deja emise
e) Piata de capital primara	5. Investitorul care ofera un imprumut companiei emitente si a carui castig consta in dobanda
f) Piata de capital secundara	6. Actiuni

A	a	b	c	d	e	f
B						

6 x 0.33 puncte = 20 puncte

IV. Citiți cu atenție afirmațiile de mai jos. Dacă apreciați că afirmația este adevărată, încercuiți litera “A”. Dacă apreciați că este falsă încercuiți litera “F”:

A/F 1. Investitorii sunt acele persoane fizice sau juridice care detin fonduri banesti si intentioneaza sa le utilizeze in tranzactii cu instrumente financiare.

A/F 2. Investitorii pot fi doar individuali (persoane fizice, juridice), nu si institutionali.

A/F 3. Statul si alte organizatii folosesc piata de capital pentru atragerea rapida si transparenta de fonduri prin emisiune de obligatiuni sau titluri de stat.

A/F 4. Piata de capital este indispensabila astazi dezvoltarii la scara mare a companiilor si atragerii de fonduri.

A/F 5. Pe piata principala BVB se pot lista companiile care sunt societati pe actiuni, au capitaluri proprii/capitalizare bursiera anticipata de minimum 250.000 Euro.

5 x 5 puncte = 25 puncte

NOTA: Se acordă 10 puncte din oficiu. Timp de lucru : 50 de minute

TEST PREDICTIV

BAREM DE EVALUARE ȘI DE NOTARE

Se punctează oricare alte formulări/ modalități de rezolvare corectă a cerințelor.

• Nu se acordă punctaje intermediare, altele decât cele precizate explicit prin barem. Nu se acordă fracțiuni de punct.

• Se acordă 10 puncte din oficiu. Nota finală se calculează prin împărțirea punctajului total acordat pentru lucrare la 10.

SUBIECTUL I (20 puncte)

Câte **4 puncte** pentru fiecare răspuns corect:

5 x 5 p = 25 puncte

1. a
2. b
3. a

- 4. d
- 5. c

SUBIECTUL II (20 puncte)

Câte **5 puncte** pentru fiecare răspuns corect:

4 x 5 p = 20 puncte

1. a) Asigurari
b) Piata de capital
c) Pensii private
2. Autoritatea de Supraveghere Financiara (ASF)
3. Risc/profit
4. a) Actiunea
b) Obligatiunea
c) Titlurile de stat

SUBIECTUL III (15 puncte)

Câte **3 puncte** pentru fiecare răspuns corect:

a 3 ; b 5 ; c 1 ; d 6 ; e 2 ; f 4 .

6 x 0.33 p = 20 puncte

SUBIECTUL IV (20 puncte)

Câte **5 puncte** pentru fiecare răspuns corect:

1A, 2F, 3A, 4A, 5F

5 x 5 p = 25 puncte

Proiect didactic

Profesor: RUS DANA

Unitatea de învățământ: SC. GIMNAZIALA PETRIS

Disciplina: Educație economico - financiară

Clasa: a VIII-a; 1 oră pe săptămână în TC

Unitatea de învățare: *Relația consumatorului cu instituțiile bancare și financiare nebancare*

Tema / Subiectul: *Instrumente financiare. Asemănări și deosebiri între acțiuni și obligațiuni*

Tipul lecției: Lecție de dobândire de noi cunoștințe

Obiectivul fundamental: Fixarea și sistematizarea cunoștințelor referitoare la tipurile de instrumente financiare, caracteristicile instrumentelor financiare, identificarea asemănarilor și deosebirilor dintre acțiuni și obligațiuni

> **Competențe generale:**

1. Raportarea critică la fapte, evenimente, idei, procese din viața personală și a diferitelor grupuri și comunități, prin utilizarea unor achiziții specifice domeniului social;

2. Cooperarea pentru realizarea unor activități prin asumarea unor valori și norme sociale și civice;
3. Participarea responsabilă la luarea deciziilor prin manifestarea unui comportament social, civic și economic active;

> Competențe specifice:

- 1.1. Utilizarea corectă a termenilor specifici educației economico-financiare cu referire la fapte/ evenimente economico-financiare;
- 3.1. Elaborarea unui plan de acțiune personal/al familiei, manifestând inițiativă și responsabilitate;
- 3.2. Alegerea responsabilă a unor produse de investire;

>Competente operationale:

- Sa identifice termenii din sfera educatiei economico-financiare;
- Sa diferentieze actiunile de obligatiuni

Strategii didactice:

a. Metode și procedee didactice: invatarea prin descoperire, conversatia euristica, rezolvarea de exercitii, problematizarea, munca independenta, metoda Venn

b. Forme de organizare a activității: frontala, individuala, in perechi

Evaluarea:

1. Observarea sistematica
2. Evaluare formativa prin rezolvarea fiselor de lucru

Resurse:

- Manualul
- Fise de lucru
- Tabla, creta

Desfasurarea lectiei

1.Moment organizatoric: prezenta, pregatirea pentru lectie **(2 min.)**

2.Actualizarea cunoștințelor dobândite în lecția anterioară (5 min)

Tema: *Alegerea ofertelor de investire a economiilor pe piata financiara nebankara* – prin intrebari frontale:

- Ce sunt Instructiunile financiare nebankare?
- Ce servicii ofera FNI?
- Care sunt instrumentele financiare tranzactionate pe piata de capital?

3.Captarea atentiei (1min)

Prin lansarea unei provocari: *Ce alegere vi se pare potrivita: investitiile in actiuni sau obligatiuni? Care sunt avantajele si riscurile in raport cu randamentul obtinut?*

4. Anunțarea lectiei noi si a competentelor (1 min)

Tema: *Instrumente financiare. Asemănari si deosebiri între actiuni si obligatiuni*

Competente (mai sus mentionate)

5. Activitati de invatare in vederea dobandirii noilor cunostinte (30 min)

a) (5 min) Definirea instrumentelor financiare tranzactionate pe piata de capital (profesorul noteaza pe tabla):

> ACTIUNEA = este un instrument financiar (titlu de valoare) ce dovedeste ca posesorul sau este proprietar la firma sau compania emitenta; castigul se numeste *dividend* si e parte din profitul firmei.

> OBLIGATIUNEA = reprezintă un titlu negociabil care dovedeste ca posesorul sau a acordat un imprumut firmei sau companiei emitente; castigul consta in *dobanda*.

> OBLIGATIUNI DE STAT (TITLURI DE STAT) = reprezintă un titlu negociabil care dovedeste ca posesorul sau a acordat un imprumut statului; castigul consta in *dobanda*

b) (25 min) Dupa consolidarea notiunilor de mai sus, elevii primesc o sarcina de lucru in perechi. La fiecare banca, profesorul distribuie o fisa informativa ce contine principalele caracteristici ale instrumentelor financiare puse in discutie. Prin intermediul conversatiei euristice si utilizand suportul informativ, sunt analizate comparativ actiunile si obligatiunile. Li se cere elevilor sa lucreze in perechi la completarea unei Diagrame Venn pentru a evidentia asemanarile si deosebirile dintre cele doua tipuri de instrumente financiare (invatarea prin descoperire – Fisa de lucru nr.1). Activitatea de invatare se finalizeaza cu completarea unei Diagrame Venn, pe tabla, de catre elevi care noteaza, pe rand, cate o asemanare sau cate o deosebire.

6. Asigurarea feed-back-ului (Fixarea noilor cunoștințe) (11 min)

Utilizand ca metode - rezolvarea de exercitii si problematizarea, elevii primesc o fisa de lucru individuala cu sarcini care vizeaza fixarea si valorificarea noilor cunostinte (Fisa de lucru nr.2). Se discuta frontal modul in care s-au rezolvat sarcinile, elevii fiind incurajati sa-si exprime opiniile si sa le argumenteze.

Se anunta **tema pentru acasa**: Accesati site-ul www.asfromania.ro/edu unde veti gasi informatii si curiozitati despre piata de capital, iar la final exista un quiz pe care il puteti rezolva, denumit *Fii destept!*

Bibliografie:

1. Programa scolara pentru Ed. Sociala, clasa a VIII-a;
2. Manual de Ed. Sociala pentru clasa a VIII-a, Editura CD PRESS;
3. Programul de formare profesionala continua FinTTT – Suport de curs
4. www.asfromania.ro/edu

FISA DE LUCRU NR. 1

Analizati caracteristicile instrumentelor financiare din tabelul de mai jos:

CARACTERISTICI	ACTIUNI	OBLIGATIUNI
Ce reprezinta?	Fractiune din capitalul social al emitentului (instrument de capital)	O parte dintr-un imprumut (instrument de datorie)
Relatia cu emitentul	Co-proprietar	Creditor
Venituri	Variabile (dividente din profiturile anuale)	Fixe (dobanzi)
Implicare in gestiunea firmei	Da (drept de vot in AGA)	Nu confera drept de vot
Scadenta	Nu (nedeterminata)	Da (cunoscuta – 3,5,7 ani, etc)
Drepturi la patrimoniul firmei in caz de lichidare/ faliment	Da, ultimii despagubiti	Da, inaintea actionarilor
Riscuri	Insolventa/faliment al companiei, lichiditate, risc de piata	Insolventa/faliment al companiei, lichiditate, riscul ratei dobanzii
Emitent	Societate pe actiuni	Societate pe actiuni/ autoritati publice central si locale
Valoare nominala minima	0,1 lei/ actiune	2,5 lei/ obligatiune
Se pot tranzactiona la bursa (negociabile)	Da	Da

Desenati o diagram VENN, in care veti completa asemanarile si deosebirile dintre actiuni si obligatiuni!

FISA DE LUCRU NR. 2

Aplicatii!

1. Adriana a cumparat un titlu de stat in valoare de 300 de lei, pentru care a incasat 315 lei la termenul scadent de 6 luni. Stabileste care este valoarea castigului Adrianei si care este valoarea procentuala a dobanzii?

.....
.....
.....
.....
.....

2. Ai 200 de lei si vrei sa-i investesti pentru o perioada de maximum 4 ani. Poti alege intre a cumpara o actiune, o obligatiune sau un titlu de stat, in conditiile de mai jos:

Instrumentul financiar	Valoare (lei)	Termen (ani)	Castig (% pe an)
Actiune	200	nelimitat	neprecizat
Obligatiune	200	2 ani	5
Titlu de stat	200	1 an	3

Ce alegere ti se pare potrivita, luand in calcul posibilul castig, avantajele si riscurile investitiei? Argumenteaza alegerea ta!

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Instrumente financiare

I. Asociaza avantajele, dezavantajele si riscurile investitorului in instrumentele financiare din coloana A, cu modalitatile in care acestea se manifesta, mentionate in coloana B.

A	B
I.Risc actiuni	a. Insolventa/faliment al companiei
II.Risc obligatiuni	b. Riscul ratei dobanzii
III.Risc actiuni/obligatiuni	c. Venitul variabil
IV.Avantaj obligatiuni	d. Risc de piata
V.Dezavantaj actiuni	e. Drepturi la patrimoniul firmei in caz de lichidare/ faliment inaintea actionarilor

A	I	II	III	IV	V
B					

5x0.6p.=3p.

II. O societate comercială a obținut un profit net de 20 milioane u.m, din care a reinvestit 10 milioane u.m. Care este rata de repartizare a profitului?

.....
.....
.....
.....
.....**3p.**

III. Ai cumparat o obligațiune in valoare de 1.000 lei, cu scadenta la 3 ani si o dobanda de 5% pe an. Ce suma vei incasa la scadenta?

.....
.....
.....
.....**3p**

Nota: Se acorda **1p.** din oficiu
Timp de lucru:30min.

TEST DE EVALUARE FORMATIVA

Instrumente financiare
BAREM DE EVALUARE ȘI DE NOTARE

SUBIECTUL I (3 puncte)

Câte **0.6 puncte** pentru fiecare răspuns corect:

5 x 0.6 p = 3 puncte

- I. d
- II. b
- III. a
- IV. e
- V. c

SUBIECTUL II (3 puncte)

- $\text{DIVIDENDE} = \text{Profit net} - \text{Profit reinvestit} = 20 - 10 = 10 \text{ mil u.m}$ **1p.**
- Rata de repartizare a profitului sub forma de dividend
 $= (\text{DIVIDENDE} / \text{PROFIT NET}) \times 100$ **1p.**
- $R = (10/20) \times 100 = 50\%$ **1p.**

SUBIECTUL III (3 puncte)

- Dobanda pe an = $5/100 \times 1000 = 50$ lei **1p.**
- Dobanda pe 3 ani = $50 \times 3 = 150$ lei **1p.**
- Suma totala la scadenta = $1000 + 150 = 1150$ lei **1p.**

• Se acordă 10 puncte din oficiu.

TEST DE EVALUARE SUMATIVA
Relatia consumatorului cu institutiile financiare nebankare

I. Citiți cu atenție afirmațiile de mai jos. Dacă apreciați că afirmația este adevărată, încercuiți litera “A”. Dacă apreciați că este falsă încercuiți litera “F”:

- A/F 1. Actiunea este un instrument financiar (titlu de valoare) ce dovedeste ca posesorul sau este proprietar la firma sau compania emitenta.
A/F 2. Obligatiunile nu se pot tranzactiona la bursa.
A/F 3. Venitul obtinut ca urmare a detinerii de obligatiuni este variabil.
A/F 4. Investitorul in actiuni are calitatea de co-proprietar la compania emitenta.
A/F 5. Asigurarile protejeaza persoana asigurata impotriva unor evenimente neprevazute.
A/F 6. Asiguratorul este o firma specializata.

6x0.5p=3p

II. Alegeți răspunsul corect pentru fiecare din afirmațiile de mai jos:

1. O acțiune se deosebește de o obligațiune prin:

- a) aduce un venit variabil;
- b) are un preț mai mic;
- c) are un preț mai mare;
- d) aduce un venit fix și sigur;

2. Ce așteaptă un vânzător de instrumente financiare?

- a) să scadă prețul instrumentelor financiare pe piață;
- b) să existe un preț unic în toată piața;
- c) să crească prețul instrumentelor financiare pe piață;
- d) să fie singurul vânzător;

3. Riscurile pe piața de capital:

- a) sunt generate de comportamentul incorect al celorlalți investitori;
- b) sunt inerente investițiilor financiare;
- c) sunt, în general, proporționale cu randamentele așteptate;
- d) produse de efectele catastrofelor naturale;

4. Cum trebuie considerat câștigul realizat în urma tranzacțiilor bursiere?

- a) prea mare;
- b) rezultat firesc al operațiunii respective;
- c) necuvenit;
- e) sigur.

4x0.5p=2p

III. Completați enunțurile datecu variantele corecte de raspuns din caseta urmatoare:

Contract de asigurare, nebankara, obligatiuni, actiuni, ASF, IFN, brokeri, agenti de asigurari
--

- 1. Castigul obtinut ca urmare a detinerii dese numeste dividend.
- 2. Castigul obtinut ca urmare a detinerii dese numeste dobanda.

3. Intermediarii care au dreptul să tranzacționeze pe piața de capital se numesc.....
4. Pentru a se proteja împotriva unor evenimente neprevazute, oamenii pot încheia un.....
5. Pensia privată este o pensie suplimentară primită de la instituția financiară la care a contribuit.
6. Autoritatea care reglementează, supraveghează și controlează activitatea instituțiilor financiare nebancare este.....

6x0.5p=3p

IV. Alcatuieste un text de 8-10 enunțuri despre importanța economisirii pentru adolescent. Vei avea în vedere să formulezi:

1. Două avantaje ale economisirii;
2. Două modalități de investire a economiilor.

2x0.5p=1p

TEST DE EVALUARE SUMATIVĂ
Relația consumatorului cu instituțiile financiare nebancare
BAREM DE EVALUARE ȘI DE NOTARE

SUBIECTUL I (3 puncte)

Câte **0.5 puncte** pentru fiecare răspuns corect:

6 x 0.5 p = 3 puncte

- 1A
- 2F
- 3F
- 4A
- 5A
- 6A

SUBIECTUL II (2 puncte)

Câte **0.5 puncte** pentru fiecare răspuns corect:

4 x 0.5p = 2 puncte

- 1a
- 2c
- 3b
- 4b

SUBIECTUL III (3 puncte)

Câte **0.5 puncte** pentru fiecare răspuns corect:

6 x 0.5p = 3 puncte

- 1. Actiuni
- 2. Obligatiuni
- 3. Brokeri
- 4. Contract de asigurare
- 5. Nebancara
- 6. ASF

SUBIECTUL IV (1 punct)

2 x 0.5p = 1 punct

- 1. **2x0.25p=0.5p**
- 2. **2x0.25p=0.5p**

• Se acordă 10 puncte din oficiu.

RESURSE MATERIALE UTILIZATE

1. Programa scolara pentru Ed. Sociala, clasa a VIII-a;
2. Manual de Ed. Sociala pentru clasa a VIII-a, Editura CD PRESS;
3. Programul de formare profesionala continua FinTTT – Suport de curs
4. www.asfromania.ro/edu